

Atrakcje Attractions Sehenswürdigkeiten

Wynajem domków w Górach Sowich

Rental of cottages in the Owl Mountains

Ferienhäuser im Eulengebirge

PARTNERSTWO
SOWIOGÓRSKIE

"Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie"
European Agricultural Fund for Rural Development: Europe investing in rural areas"
Europäischer Agrarfonds zur Entwicklung des Ländlichen Raums: Europa investiert in den ländlichen Raum"

Podziemne Miasto Osówka w Głuszycy

Najdłuższy i najbardziej spektakularny udostępniony w Górach Sowich kompleks betonowych korytarzy, umocnień i hal oraz naziemnych obiektów powstałych w czasie II wojny światowej pod nadzorem Organizacji Todt. Do dziś trudno określić cel tego gigantycznego przedsięwzięcia – teorie są co najmniej dwie: kwatery dla Hitlera lub podziemna fabryka tajnej broni. Turyści mają do dyspozycji trzy trasy do zwiedzania: dwie podziemne i jedną naziemną. Na podziemnych trasach panuje niska temperatura i jest wilgotno, dlatego wskazane są: ciepła odzież i nieprzemakalne buty.

Historię losów budowy obiektów, w tym pozostałości nad sztolniami, można zwiedzić, wybierając Trasę Naziemną. Do obejrzenia są m.in. fundamenty elektrowni, rampy kolejowe, pozostałości po obozie pracy czy też szyb windy.

Zwiedzanie podziemnych tras tylko z przewodnikiem. Zwiedzanie w języku obcym – po wcześniejszym, uzgodnieniu. Przy obiekcie duży parking, restauracja oraz sklepy z pamiątkami. Godziny otwarcia i ceny biletów na stronie: www.osowka.pl

The Underground City of Osówka in Głuszycza

This is the longest and most spectacular complex of concrete corridors, fortifications, and halls as well as above-ground facilities in the Owl Mountains, created during World War II under the supervision of the Todt Organization. To this day, it is difficult to determine the purpose of this gigantic undertaking; there are at least two theories: Hitler's headquarters or an underground factory of secret weapons.

The history of the construction of objects, including the remains above the tunnels, can be visited by choosing the Ground Route. The visit includes the foundations of the power plant, railway ramps, the remains of a labour camp and an elevator shaft.

Touring the underground routes is done with a guide only. Sightseeing in a foreign language is by prior arrangement. A large car park, restaurant and souvenir shops are available next to the property. Opening hours and ticket prices are to be found on the following site: www.osowka.pl

Unterirdische Stadt Osówka in Głuszycza

Der längste und spektakulärste für Besucher geöffnete Komplex unterirdischer Korridore, Befestigungen und Hallen sowie oberirdischer Objekte, die während des Zweiten Weltkriegs im Eulengebirge unter Aufsicht der Organisation Todt gebaut wurden. Bis heute lässt sich der Zweck dieses gigantischen Vorhabens nur erraten – es existieren mindestens zwei Theorien: ein Quartier für Hitler oder eine unterirdische Fabrik für eine geheime Wunderwaffe. Angesichts der niedrigen Temperaturen und hohen Feuchtigkeit im unterirdischen Teil ist warme Kleidung und wasserabweisendes Schuhwerk zu empfehlen.

Die Geschichte des Baus der Anlage, darunter auch der Überreste über dem Stollen, erzählt die Oberirdische Route. Hier können u.a. die Fundamente des Elektrizitätswerks, die Bahnrampen, die Überreste des Arbeitslagers und der Aufzugsschacht besichtigt werden.

Besichtigung der unterirdischen Routen nur mit Fremdenführer. Führung in Fremdsprachen nach vorheriger Vereinbarung. Die Anlage verfügt über einen großen Parkplatz, ein Restaurant und Souvenirgeschäfte. Öffnungszeiten und Eintrittspreise: www.osowka.pl

Podziemne Miasto Osówka Sp. z o.o.
ul. Świerkowa 29 d
Sierpnica, 58-340 Głuszycza
e-mail: biuro@osowka.pl
Tel./Phone: 74 84 56 220
www.osowka.pl

Pałac Jedlinka i Pociąg Amerika w Jedlinie-Zdroju

Obiekt wybudowany w XVII w. jako barokowy dwór i przebudowany w XIX w. W okresie II wojny światowej siedziba sztabu Organizacji Todt prowadzącej tajemnicze prace w Górach Sowich. W Pałacu do obejrzenia m.in. sale rezydencyjne, pracownia sztukatorska oraz pomieszczenie sztabowe Organizacji Todt. Zwiedzanie trwa ok. 60 min. Przy Pałacu znajduje się wagon sztabowy pociągu „Amerika” – wierna replika oryginału, w jakim zapadały strategiczne decyzje mające wpływ na dzieje II wojny światowej. Zwiedzanie trwa ok. 30 min. Godziny otwarcia i ceny biletów na stronie: www.jedlinka.pl. Przed Pałacem kolejna replika, tym razem Czerwonego Barona, trójpłatowca z okresu I wojny światowej. Przy Pałacu także: browar, hostel, hotel i wybieg z lamami.

Jedlinka Palace and Amerika Train in Jedlina-Zdrój

The building was built in the seventeenth century as a baroque manor house and rebuilt in the nineteenth century. During World War II, it was the headquarters of the Todt Organization conducting mysterious work in the Owl Mountains. The Palace includes residence rooms, stucco workshop and staff room of the Todt Organization which you can visit, and the tour last approximately 60 minutes. There is a staff carriage of the "Amerika" train at the palace, which is a faithful replica of the original in which strategic decisions were made that influenced the history of World War II. The tour lasts about 30 minutes. Opening hours and ticket prices are available on the following website: www.jedlinka.pl. In front of the Palace there is a replica of the Red Baron, a triplane from the First

Schloss Tannhausen und historischer Zug Amerika in Jedlina-Zdrój

Das Schloss wurde im 17. Jh. im Barockstil errichtet und im 19. Jh. umgebaut. Während des Zweiten Weltkriegs Sitz des Stabs der Organisation Todt, die für die sagenumwogenen Bauvorhaben im Eulengebirge verantwortlich war. Im Schloss können u.a. die Wohnräume, die Stuckateur-Werkstatt und die Büroräume des Stabs der Organisation Todt besichtigt werden. Die Besichtigung dauert ca. 60 Minuten. Neben dem Schloss steht der Stabswaggon des Zugs „Amerika” – ein originalgetreuer Nachbau des Waggons, in dem strategische Entscheidungen getroffen wurden, die das Schicksal des Zweiten Weltkriegs prägten. Die Besichtigung dauert ca. 30 Minuten. Öffnungszeiten und Eintrittspreise: www.jedlinka.pl. Vor dem Schloss lädt ein weiterer Nachbau zur Besichtigung ein: der Rote Baron, ein Dreidecker aus dem Ersten Weltkrieg. Außerdem in der Nähe: Brauerei, Hostel, Hotel und Garten mit Lamas.

Zespół Pałacowo – Hotelowy Jedlinka

ul. Zamkowa 8, 58-330 Jedlina-Zdrój

tel./Phone: +48 74 845 40 07

Mobil +48 519 058 538

e-mail: jedlinka@jedlinka.pl

www.jedlinka.pl

„Czarodziejska Góra” w Jedlinie-Zdroju

Magiczne miejsce dla każdego lubiącego aktywnie spędzać czas. W skład kompleksu wchodzi m.in. park linowy z trasami: maluch, junior, standard, ekstremum oraz z dodatkową trasą tyrolską (500 m zjazdu), wieża wspinaczkowa, tor saneczkowy (600 m), wypożyczalnia rowerów tradycyjnych i elektrycznych oraz wyciąg narciarski. Dodatkową atrakcją są singiel tracki. Godziny otwarcia parku linowego, toru saneczkowego i wypożyczalni na stronie: www.ckjedlina.pl. W okolicy restauracje oraz parkingi.

"Magic Mountain" in Jedlina-Zdrój

A magical place for everyone who likes to spend time actively. The complex includes a rope park with routes for toddlers, juniors, standard, extreme and with an additional Tyrolean route (500 m downhill), climbing tower, toboggan run (600 m), traditional and electric bike rental and ski lift. The surrounding single tracks are an additional attraction. Opening hours of the rope park, toboggan run and rental are available on the following website: www.ckjedlina.pl. There are restaurants and car parks in the area.

Actionpark „Czarodziejska Góra” in Jedlina-Zdrój

Ein magischer Ort für Fans von aktivem Freizeitspaß. Die Anlage bietet u.a. einen Hochseilgarten (verschiedene Routen: Baby, Junior, Standard, Extreme) mit zusätzlicher Seilbahn (500 m), eine Kletterwand, eine Sommerschlittenbahn (600 m), einen Fahrrad- und E-Bike-Verleih und einen Skilift. Eine weitere Attraktion sind die Singletrails in der Umgebung. Öffnungszeiten des Hochseilgartens, der Sommerschlittenbahn und des Verleihs: www.ckjedlina.pl. Restaurants und Parkplätze in der näheren Umgebung.

Actionpark – Czarodziejska Góra
ul. Poznańska
58-330 Jedlina-Zdrój
tel./Phone: 606 786 569
e-mail: kierownikpark@jedlinazdroj.eu
www.ckjedlina.pl

Dawna Kopalnia w Nowej Rudzie

Zwiedzanie Świata Górników podzielone jest na dwie części: nadziemną i podziemną. W części nadziemnej, muzealnej, w czterech salach do obejrzenia ekspozycje związane z historią węgla i górnictwa, strojami i tradycjami górniczymi. Warte uwagi są niezwykle wykopaliska tj. minerały oraz odciski paproci, skrzypów i widłaków sprzed 300 milionów lat. Szczególnie ciekawa - dyspozytornia. Czas zwiedzania: ok. 25 min. Trasa podziemna ma 700 m i częściowo pokonywana jest autentyczną kolejką górniczą. Podczas zwiedzania sztolni turyści zapoznają się z pracą górników, ich narzędziami i panującymi pod ziemią zwyczajami. Czas zwiedzania: ok. 35 min. Godziny otwarcia i ceny biletów na stronie: kopalnia-muzeum.pl Przy obiekcie znajdują się: parking, karczma, ogródek piwny, oczko wodne, wiata z grillem oraz sklepy z pamiątkami.

Former Mine in Nowa Ruda

Visiting the World of Miners is divided into two parts: aboveground and underground. In the above-ground part i.e., in the museum, you can see exhibitions in four rooms related to the history of coal and mining, mining costumes and traditions. Noteworthy are unusual excavations, i.e., minerals and imprints of ferns, horsetails and forkbeards dating from 300 million years ago. The control room is particularly interesting. Duration is approximately 25 minutes. The underground route is 700 m long and is partly covered by an authentic mining railway. While visiting the tunnels, tourists get acquainted with the work of miners, their tools and customs prevailing underground. Duration is approximately 35 minutes. Opening hours and ticket prices are available on the following website: kopalnia-mu-

Ehemaliges Bergwerk in Nowa Ruda

Die Besichtigung der Welt der Bergleute besteht aus einem oberirdischen und einem unterirdischen Teil. Im oberirdisch gelegenen Museum können in vier Räumen Ausstellungen zur Geschichte des Kohleabbaus und des Bergbaus, traditionelle Gewänder und Bergbautraditionen besichtigt werden. Sehenswert sind die einzigartigen Ausgrabungsfunde, u.a. 300 Millionen Jahre alte Mineralien und versteinerte Abdrücke von Farn-, Schachtelhalm- und Bärlappblättern. Besonders sehenswert ist die Leitstelle. Dauer der Besichtigung: ca. 25 Min. Die unterirdische Route ist 700 m lang und wird teilweise in einer echten Grubenbahn zurückgelegt. Bei der Besichtigung des Stollens erfahren die Besucher alles Wissenswerte über den Arbeitsalltag der Bergleute, ihr Werkzeug und die Bräuche unter Tage. Dauer: ca. 35 Min. Öffnungszeiten und Eintrittspreise: kopalnia-muzeum.pl. In der Umgebung der Anlage: Parkplatz, Gaststätte, Biergarten, Teich, Grillhütte und Souvenirgeschäfte.

Dawna Kopalnia Nowa Ruda
ul. Obozowa 4
57-401 Nowa Ruda
tel./Phone +48 74 872 79 11
kontakt@kopalnia-muzeum.pl
www.kopalnia-muzeum.pl

Wielka Sowa

Najwyższy szczyt Gór Sowich (1015 m.n.p.m.) z usytuowaną na szczycie betonową wieżą widokową z 1906 r. Miejsce stanowi fantastyczny punkt widokowy na całe Sudety Środkowe. Wielka Sowa należy do Korony Gór Polskich. Na szczyt prowadzi wiele szlaków turystycznych (m.in. z Walimia, Sokolca, Pieszyce), rowerowy i narciarski. Przy wieży m.in. punkt gastronomiczny i wiaty z paleniskami.

Great Owl

The highest peak of the Owl Mountains (1015 m asl) with a concrete observation tower from 1906 located on the top. The place is a fantastic vantage point for the entire Central Sudetes. Wielka Sowa belongs to the Crown of the Polish Mountains. There are many hiking trails leading to the top such as Walim, Sokolec, and Pieszyce, as well as cycling and skiing. The tower itself has a food court and covered area with hearths.

Hohe Eule

Der höchste Gipfel des Eulengebirges (1015 m ü. NN) mit einem Aussichtsturm aus Beton aus dem Jahr 1906. Fantastischer Aussichtspunkt über die gesamten Mittleren Sudeten. Die Hohe Eule ist Teil der sog. Krone der polnischen Gebirgsgipfel. Auf den Gipfel führen zahlreiche Wanderwege (u.a. von Walim, Sokolec und Pieszyce aus), außerdem stehen ein Radweg und eine Skiloipe zur Verfügung. Neben dem Aussichtsturm laden u.a. ein Essensstand und eine Grillhütte zu einem Besuch ein.

Wielka Sowa

Pasma: Sudety Środkowe, Góry Sowie

Położenie: Pieszyce

Województwo: dolnośląskie

Wybitność: 485 m

Pasma górskie: Góry Sowie, Sudety

GPS:

N: 50° 40,812

E: 16° 29,142

Zamek Grodno w Zagórzu Śląskim

Licząca ponad 700 lat warownia wzniesiona jest na górze Choina (450 m.n.p.m.) usytuowanej nad malowniczym Jeziorem Bystrzyckim. Pierwsze udokumentowane wzmianki o budowli pochodzą z XIV w., choć wg legend już w IX w. miała się tu wznosić drewniana strażnica wybudowana przez rycerza z Anglii. Na trasie zwiedzania m.in. budynek bramny, kaplica z renesansowym portalem, sala tortur, sala myśliwska i dziedziniec górny. W zamku znajduje się też Centrum Edukacji Multimedialnej poświęcone rezerwatowi Góry Choina. W dni robocze zamek zwiedza się z przewodnikiem, a w soboty, niedziele i święta – samodzielnie. Zwiedzanie trwa ok. 70 min. Dostępne są audio przewodniki w językach: angielskim, niemieckim i czeskim. Godziny otwarcia i ceny biletów na stronie: zamekgrodno.pl. Na terenie dolnego dziedzińca Zamku znajduje się Karczma Rycerska.

Grodno Castle in Zagórze Śląskie

The 700 year old fortress stands on the Choina Mountain (450 m asl) situated on the picturesque Bystrzyckie Lake. The first documented mention of the building dates to the 14th century, although according to legends, a wooden watchtower built by a knight from England was supposed to have been erected here as early as the 9th century. The sightseeing route includes a gatehouse, a chapel with a Renaissance portal, a torture chamber, a hunting hall, and an upper courtyard. There is also a Multimedia Education Centre in the castle dedicated to the Choina Mountain reserve. On working days, the castle can be visited with a guide, and on Saturdays, Sundays, and holidays without one. The tour last approximately 70 minutes. Audio guides are available in English, German and Czech. Opening hours and ticket prices are available on the following site: zamekgrodno.pl. In the lower courtyard of the castle, there is the Knights' Inn.

Burg Grodno in Zagórze Śląskie

Die mehr als 700 Jahre alte Festungsanlage liegt auf dem Berg Choina (450 m ü. NN) oberhalb der malerischen Schlesiertalsperre. Die ersten nachgewiesenen Erwähnungen der Anlage stammen aus dem 14. Jh., obwohl der Sage nach bereits im 9. Jh. ein hölzerner Wachturm existiert haben soll, den ein Ritter aus Angelsachsen angeblich errichtet hatte. Die Besichtigungsrouten umfasst u.a. das Torhaus, die Kapelle mit Renaissance-Portal, die Folterkammer, den Jägersaal und den oberen Hof. In der Burg funktioniert außerdem ein Multimediales Bildungszentrum über das Reservat Berg Choina. An Werktagen kann die Burg mit Fremdenführer besichtigt werden, an Wochenenden und Feiertagen selbstständig. Die Besichtigung dauert ca. 70 Minuten. Audio-Guides in englischer, deutscher und tschechischer Sprache. Öffnungszeiten und Eintrittspreise: zamekgrodno.pl. Im unteren Burghof lädt die Gaststätte Karczma Rycerska zum Verweilen ein.

Zamek Grodno – zwiedzanie

Wzgórze Zamkowe

58-321 Zagórze Śląskie

Tel./Phone: 74 845 33 60

Kom./Mobile: 723 973 354

E-mail: biuro@zamekgrodno.pl

www.zamekgrodno.pl

Jezioro Bystrzyckie w Zagórzu Śląskim

Położone w malowniczym przełomie doliny rzeki Bystrzycy jest jednym z najpiękniejszych jezior zaporowych w Sudetach. Ma 3,2 km długości, a jego szerokość nie przekracza 480 m (średnio 300 m). Powstało w XX w. celu ochrony okolicznych miejscowości przed powodzią. Zbiornik ma powierzchnię 0,5 km² i pojemność ok. 8 mln m³. Kamienna zapora zbudowana z gnejsowych bloków skalnych wysoka jest na 44 m, a u podstawy liczy 29 m grubości. U stóp zapory znajduje się niewielka hydroelektrownia. Kolejną atrakcją turystyczną jest kładka o długości ok. 130 m znajdująca się przy początku zbiornika. Jest ona najdłuższą tego rodzaju w Polsce (konstrukcja wstęgowa) i jedyną w kraju wieloprzęsłową. Wokół zbiornika liczne punkty gastronomiczne, miejsca noclegowe (w tym hotel), wypożyczalnia sprzętu wodnego i plaża.

Bystrzyckie Lake in Zagórze Śląskie

Located in the picturesque gorge of the Bystrzyca river valley, it is one of the most beautiful dam lakes in the Sudety Mountains. It is 3.2 km long and its maximum width is 480 m (average 300 m). It was established in the twentieth century to protect the surrounding towns from floods. The reservoir has an area of 0.5 km² and a capacity of approximately 8 million m³. The stone dam built of gneiss rock blocks is 44 m high and 29 m thick at its base. There is a small hydroelectric power plant at the foot of the dam. The footbridge with a length of about 130 m located at the beginning of the reservoir is yet another tourist attraction. It is the longest of its kind in Poland (ribbon structure) and the only multi-span structure in the country. There are benches with multimedia equipment in the widest places of the footbridge with backlighting and playing bird sounds. There are numerous catering outlets, accommodation (including a hotel), water equipment rental and a beach around the reservoir.

Schlesiertalsperre in Zagórze Śląskie

Die im malerischen Durchbruch des Flusses Weistritz (Bystrzyca) gelegene Talsperre ist einer der schönsten Stauseen in den Sudeten. Sie ist 3,2 km lang und bis zu 480 m (durchschnittlich 300 m) breit. Die Talsperre wurde im 20. Jh. im Rahmen des Hochwasserschutzes der umliegenden Ortschaften erbaut. Die Fläche des Sees beträgt 0,5 km², das Becken fast ca. 8 Mio. m³ Wasser. Der steinerne Staudamm wurde aus Gneisblöcken errichtet und ist 44 m hoch, am Sockel beträgt die Breite 29 m. Am Fuße des Staudamms befindet sich ein kleines Wasserkraftwerk. Eine weitere Sehenswürdigkeit ist die ca. 130 m lange Fußgängerbrücke am Eingang zur Seeanlage. Der Steg ist der längste seiner Art (in Hängebauweise) und die einzige Mehrfeldbrücke in Polen. An den breitesten Stellen des Stegs sind Bänke mit Multimedia-Beleuchtung und Vogelgezwitscher aufgestellt. Rund um den See zahlreiche Restaurants und Bars, Übernachtungsmöglichkeiten (u.a. ein Hotel), ein Wassersportverleih und ein Strand.

Jezioro Bystrzyckie

Pojemność całkowita 8 mln m³

Powierzchnia 0,48km²

Głębokość 30m

GPS

50°45'10"N

16°25'48"E

Sztolnie Walimskie

Kolejna - po kompleksie Osówka – tajemnicza podziemna pozostałość po górniczych i budowlanych pracach, jakie były prowadzone w Górach Sowich w czasie II wojny światowej. Całkowita długość wyrobisk podziemnych wynosi ok. 500 m. Zwiedzanie podziemi tylko z przewodnikiem, czas przejścia trasy: ok. 60 min. Ze względu na niską temperaturę i wilgotność, wskazana jest ciepła odzież. Zwiedzanie w języku polskim. W językach: angielskim, niemieckim i francuskim – dostępne audio przewodniki. Godziny otwarcia i ceny biletów na stronie: sztolnie.pl.

Walim Adits

Another mysterious underground remnant (following on from the Osówka complex) of mining and construction works that were undertaken in the Owl Mountains during World War II. The total length of underground workings is approximately 500 m. A guided tour of the underground is available only, and route duration is approximately 60 minutes. Due to the low temperature and humidity, warm clothing is advisable. Sightseeing is in Polish. There is an audio guide available in English, German, and French. Opening hours and ticket prices are available on the follo-

Stollenbauten Wüstewaltersdorf in Walim

Ein weiteres geheimnisvolles unterirdisches Relikt der Bergbau- und Bauarbeiten im Eulengebirge während des Zweiten Weltkriegs. Die Gesamtlänge der unterirdischen Abbaukorridore beträgt ca. 500 m. Besichtigung der unterirdischen Stollenbauten nur mit Fremdenführer, Dauer: ca. 60 Min. Aufgrund der niedrigen Temperaturen und hohen Feuchtigkeit ist warme Kleidung zu empfehlen. Führung in polnischer Sprache. Auf Wunsch können Audioguides in englischer, deutscher und französischer Sprache entliehen werden. Öffnungszeiten und Eintrittspreise: sztolnie.pl.

Sztolnie Walimskie
ul. 3 Maja 26, 58-320 Walim
Tel./Phone: 74 84 57 300
E-mail: biuro@sztolnie.pl
www.sztolnie.pl

Muzeum Porcelany w Wałbrzychu

Założone w 1908 r. Muzeum posiada w swoich zbiorach ponad 10 tys. obiektów kolekcji porcelany śląskiej, pochodzącej z wałbrzyskich fabryk oraz z manufaktur i fabryk europejskich. Pomieszczenia Muzeum częściowo zostały zaaranżowane na mieszcząską rezydencję i bogato wyposażone w zbiory malarstwa i rzemiosła artystycznego. Zwiedzanie trwa ok. 45 min. Godziny otwarcia i ceny biletów dostępne na stronie: muzeum.walbrzych.pl

Porcelain Museum in Wałbrzych

Founded in 1908, the Museum has in its collection over 10,000 objects of Silesian porcelain, procession from Wałbrzych factories and from European manufactures and factories. The premises of the Museum have been partially arranged as a residence and richly equipped with collections of paintings and artistic crafts. The tour lasts approximately 45 minutes. Audio guides are available in English, German, Czech and Ukrainian. Opening hours and ticket prices are available at: muzeum.walbrzych.pl

Porzellanmuseum in Wałbrzych

Das im Jahr 1908 eröffnete Museum verfügt über mehr als 10 000 schlesische Porzellangefäße aus Fabriken in Wałbrzych und anderen europäischen Manufakturen und Fabriken. Die Räumlichkeiten des Museums wurden teilweise im Stil eines reichen Bürgerhauses mit Gemälden und Stücken von Kunsthandwerkern ausgestattet. Die Besichtigung dauert ca. 45 Min. Audioguides sind in englischer, deutscher, tschechischer und ukrainischer Sprache verfügbar. Öffnungszeiten und Eintrittspreise: muzeum.walbrzych.pl.

Muzeum Porcelany w Wałbrzychu
ul. 1 Maja 9, 58-300 Wałbrzych
tel./Phone: 74 664 60 30, 74 664 60 31
e-mail: muzeum@muzeum.walbrzych.pl
www.muzeum.walbrzych.pl

Zamek Książ w Wałbrzychu

Trzeci największy zamek w Polsce i największy zamek górski w Europie. Zjawiskowo usytuowany na cyplu skalnym nad rzeką Pełcznicą na terenie Książańskiego Parku Krajobrazowego. Pierwsze wzmianki o budowlu pochodzą z XIII w. Posiadłość kolejno we władaniu m.in. księcia świdnicko-jaworskiego Bolka I, króla Czech Jerzego z Podiebradów, króla Węgier Macieja Korwina i śląskiej rodziny Hochberg. Zamek rodzinie zostaje przejęty w czasie II wojny światowej i przekształcony na siedzibę Organizacji Todt prowadzącej tajemnicze prace w Górach Sowich. Do zwiedzania m.in. skrzydło renesansowe, bogato wyposażone skrzydło barokowe oraz część zamku z pocz. XX w. Ponadto: wieża, tarasy i podziemia. Turysta ma do wyboru wiele tras, także ze względu na porę dnia (dostępne jest tzw. nocne zwiedzanie). Szczegóły tras oraz ceny biletów na stronie: www.ksiaz.walbrzych.pl. Na uwagę zasługują także obiekty związane z zamkiem i usytuowane w jego pobliżu: Stado Ogierów Książ oraz Palmiarnia.

Książ Castle in Wałbrzych

The third largest castle in Poland and the largest mountain castle in Europe. It is phenomenally situated on a rock promontory on the Pełcznica River in the Książański Landscape Park. The first mention of the building comes from the thirteenth century. The estate was successively ruled by Duke of Świdnica-Jawor Bolko I, King George of Poděbrady, King Matthias Corvinus of Hungary and the Silesian Hochberg family. During World War II, the castle was taken away from the family and transformed into the headquarters of the Todt Organization, which conducted mysterious work in the Owl Mountains. The visit includes the renaissance wing, the richly equipped baroque wing and part of the castle from the beginning of the 20th century. In addition, there is a tower, terraces, and basement. Tourists have a choice of many routes, depending on the time of day (night sightseeing is also available). Route details and ticket prices are available on the following website: www.ksiaz.walbrzych.pl. Noteworthy are also objects related to the castle and located in its vicinity such as the Książ Stallion Herd and Palm House.

Schloss Fürstenberg in Wałbrzych

Das drittgrößte Schloss in Polen und das größte Bergschloss in Europa. Märchenhafte Lage auf einer Felszunge am Fluss Pełcznica, inmitten des Landschaftsparks Książ. Der Bau wurde bereits im 13. Jh. erstmalig erwähnt. Zu den wechselnden Besitzern zählten u.a. Herzog Bolko I. von Schweidnitz und Jauer, der böhmische König Georg von Podiebrad, der ungarische König Matthias Corvinus und die schlesische Adelsfamilie Hochberg. Während des Zweiten Weltkriegs wurden die Besitzer enteignet und das Schloss zum Sitz der Organisation Todt umgebaut, die für die geheimnisvollen Bauarbeiten im Eulengebirge verantwortlich war. Zur Besichtigung freigegeben ist u.a. der Renaissance-Flügel, der prächtig ausgestattete Barockflügel und der Teil des Schlosses aus dem frühen 20. Jh. Außerdem zu besichtigen: Turm, Terrassen und Kellerräume. Die Besucher können zwischen verschiedenen Besichtigungsrouten wählen, u.a. abhängig von der Tageszeit (Nachttour). Details zu den Routen und Eintrittspreise: www.ksiaz.walbrzych.pl. Sehenswert sind auch die zum Schloss gehörenden Gebäude in der näheren Umgebung:

Zamek Książ w Wałbrzychu

ul. Piastów Śląskich 1

58-306 Wałbrzych

tel./Phone: 74 664 38 34

bilety.ksiaz.walbrzych.pl

Ukryte znaczenie ziół

The hidden meaning of herbs / Die versteckte Bedeutung von Kräutern

ARNIKA GÓRSKA / MOUNTAIN ARNICA / ECHTE ARNIKA

(Arnica montana L.)

Gatunek rośliny z rodziny ostrowatych; zwana kupałnikiem górskim lub pomornikiem; objęta ścisłą ochroną gatunkową.

Zdrowie: działa przeciwzapalne i antyseptyczne; stosowana w stłuczeniach i opuchnięciach oraz chorobach jamy ustnej; pobudza ukrwienie i ułatwia wchłanianie wybroczyn; zmniejsza bóle artretyczne; nie należy stosować na uszkodzoną skórę.

Uroda: popularna w kremach i balsamach wzmacniających pękające naczynka krwionośne; działa przeciwzapalnie, łagodzi podrażnienia, oczyszcza skórę.

Wierzenia: umieszczana na brzegach pól i w oknach chroni dobytek przed uderzeniem pioruna.

A species of plant of the Ostaceae family; known as mountain arnica or arnica; the species is under strict protection.

Health: has anti-inflammatory and antiseptic properties; used in bruises and swelling as well as oral cavity diseases; it stimulates blood supply and facilitates the absorption of petechiae; reduces arthritic pains; should not be applied to damaged skin.

Features: popular in creams and lotions to strengthen bursting blood vessels; has anti-inflammatory properties, soothes irritations, cleanses the skin.

Folk beliefs: placed on the edges of fields and in windows protects belongings from lightning strikes.

Pflanzenart aus der Familie der Korbblütler; auch als Bergwohlverleih bekannt; streng unter Artenschutz stehend.

Gesundheit: wirkt entzündungshemmend und antiseptisch; wird bei Prellungen, Schwellungen und Mundschleimhautentzündungen verwendet; regt die Durchblutung an und erleichtert die Absorption von Blutungen unter der Haut; lindert arthritische Schmerzen; nicht auf verletzter Haut anwenden.

Schönheit: beliebt in Cremes und Lotionen zur Stärkung geplatzter Äderchen; wirkt entzündungshemmend, lindert Reizungen, reinigt die Haut.

Volks Glaube: an den Rändern von Feldern und in den Fenstern ausgelegt schützt Arnika das Hab und Gut vor Blitzschlag.

Ukryte znaczenie ziół

The hidden meaning of herbs / Die versteckte Bedeutung von Kräutern

POKRZYWA ZWYCZAJNA / COMMON NETTLE / GROSSE BRENNNESSEL

(*Urtica dioica* L.)

Bylina z rodziny pokrzywowatych; zwana też parzawką lub żgajką.

Zdrowie: działa korzystnie na układ pokarmowy, oczyszcza krew, odmładza, sprzyja odchudzaniu, ma działanie moczopędne.

Uroda: stosowna we wcierkach i szamponach zapobiega łupieżowi, łotokowi i wypadaniu włosów.

Kuchnia: dodatek do sałatek, koktajli, główny składnik zup i pesto (wysoka zawartość witamin w liściach młodej pokrzywy).

Wierzenia ludowe: chroni gospodarstwa przed wrogami i złymi mocami.

A Perennial of the nettle family; also known as a stinging nettle or nettle leaf.

Health: has a beneficial effect on the digestive system, cleanses the blood, rejuvenates, encourages weight loss, has a diuretic effect.

Features: used in lotions and shampoos, it prevents dandruff and hair loss.

Cuisine: addition to salads, cocktails, is the main ingredient of soups and pesto (high content of vitamins in the leaves of a young nettle).

Staudenpflanze aus der Familie der Brennnesselgewächse; auch als Scharfnessel oder Hanfnessel bezeichnet.

Gesundheit: wirkt günstig auf die Verdauung, wirkt blutreinigend, verjüngend, unterstützt den Gewichtsverlust, harntreibend.

Schönheit: wird in Haarkuren und Shampoos gegen Schuppen, Seborrhö und Haarausfall verwendet.

Küche: als Beigabe zu Salaten, Cocktails, als Hauptbestandteil von Suppen und Pesto (hoher Vitamingehalt in jungen Brennnesselblättern).

Volks glauben: schützt Haushalte gegen Feinde und böse Mächte.

Ukryte znaczenie ziół

The hidden meaning of herbs / Die versteckte Bedeutung von Kräutern

DZIEWIEĆSIŁ BEZŁODYGOWY / STEMLESS CARLINE THISTLE / SILBERDISTEL

(*Carlina acaulis* L.)

Gatunek z rodziny astrowatych. Od 2014 r. objęty częściową ochroną.

Zdrowie: wspomaga trawienie, ma właściwości bakteriobójcze, napotne, moczopędne i przeciwgorączkowe. Spożycie zbyt dużych ilości działa przeczyszczająco i skutkuje wymiotami.

Kuchnia: dno koszyczka kwiatowego spożywane jak karczoch.

Wierzenia ludowe: umieszczany w kolebce dziecka chronił przed urokami i uspakajał; dodawany krowom i owcom po ociepleniu - zapewniał dobre i zdrowe mleko.

A Species of the Asteraceae family. Partially protected since 2014.

Health: aids digestion, has bactericidal, diaphoretic, diuretic and antipyretic properties. Consumption of too large amounts has a laxative effect and results in vomiting.

Cuisine: the bottom of the flower pseudanthium is eaten like an artichoke.

Folk beliefs: placed in a child's cradle, it protected against charms and soothed; given to cows and sheep after calving - provided good and healthy milk.

Pflanzenart aus der Familie der Korbblütler. Steht seit 2014 teilweise unter Artenschutz.

Gesundheit: verdauungsfördernd, antibakteriell, schweißtreibend, harntreibend und fiebersenkend. Kann bei übermäßigem Konsum abführend wirken und Erbrechen auslösen.

Küche: die Korbböden werden ähnlich wie Artischocken gegessen.

Volks glauben: schützte in der Kinderwiege gegen Flüche und wirkte beruhigend; sollte bei Verzehr durch Kühe und Schafe nach der Kalben für gute und gesunde Milch sorgen.

Ukryte znaczenie ziół

The hidden meaning of herbs / Die versteckte Bedeutung von Kräutern

WROTYCZ POSPOLITY / COMMON TANSY / RAINFARN

(*Tanacetum vulgare* L.)

Gatunek z rodziny astrowatych; zwany też piżmem, czwarem lub mlecznicą.

Zdrowie: dodatek do płukanek dla skóry problematycznej ze stanami zapalnymi i pasożytami (świerzb, wszawica); nie zaleca się stosować wewnętrznie (kwiaty zawierają toksyczny tujon).

Kuchnia: w średniowieczu stosowany jako przyprawa; koszyczki kwiatowe zapiekano w cieście, a młode pączki używano zamiast kaparów.

Wierzenia ludowe: zasuszone ziele noszone w modlitewnikach do kościoła (zapobiega zaśnięciu podczas nudnego kazania); w Wigilię św. Wojciecha okadzanie krów święconym wrotyczem strzeże je przed urokami; wianek z kwiatów zawieszony na ścianie domu - chroni przed piorunami.

Species of the Asteraceae family; also called musk, bitter buttons or milkweed.

Health: an addition to rinses for problem skin with inflammation and parasites (scabies, lice); not recommended to use internally (flowers contain toxic thujone).

Cuisine: Used as a spice in the Middle Ages; flower pseudanthiums were baked in dough, and young buds were used instead of capers.

Folk beliefs: dried herbs were placed in church prayer book (prevents falling asleep during a boring sermon); on the Eve of St. Adalbert, incensing cows with holy tansy guards them from charms; flower wreath hung on the wall of the house protects against lightning.

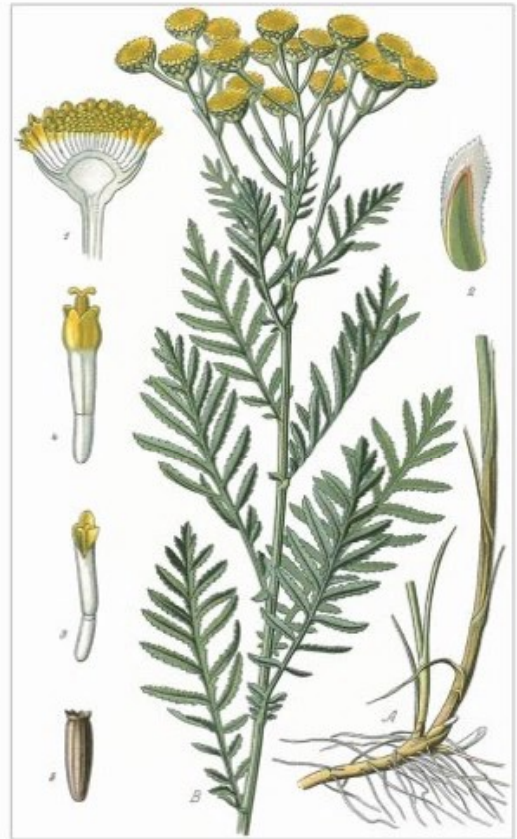

Pflanzenart aus der Familie der Korbblütler; auch als Wurmkraut bezeichnet.

Gesundheit: Bestandteil von Spülungen für problematische Haut bei Entzündungen und Parasiten (Krätze, Läusebefall); nicht zur inneren Anwendung geeignet (die Blüten enthalten toxisches Thujon).

Küche: im Mittelalter als Gewürz verwendet; die Korbböden wurden in Teig ausgebacken, die Knospen wurden wie Kapern verzehrt.

Volksglauben: die getrockneten Pflanzen wurden in Gebetsbüchern in die Kirche mitgenommen (gegen das Einschlafen während langweiliger Predigten); am Vorabend des Adalberttags wurden die Kühe mit geweihtem Rainfarn beräuchert, um sie gegen Flüche zu schützen; ein Kranz aus Rainfarmblüten an der Wand im Haus sollte gegen Blitzeinschlag schützen.

Ukryte znaczenie ziół

The hidden meaning of herbs / Die versteckte Bedeutung von Kräutern

CZOSNEK NIEDŹWIEDZI / WILD GARLIC / BÄRLAUCH

(*Allium ursinum* L.)

Gatunek z podrodziny czosnkowych z rodziny amarylkowatych; zwany też czosnkiem dzikim, leśnym lub cygańskim; niedźwiedzie po przebudzeniu zimowym wyszukiwały i jadły liście rośliny, aby się wzmocnić i nabrać sił – stąd nazwa.

Zdrowie: działanie grzybo- i bakteriobójcze; obniża ciśnienie, reguluje pracę żołądka, wspomaga układ oddechowy oraz odporność.

Uroda: korzystnie wpływa na wzmocnienie skóry, włosów i paznokci.

Kuchnia: dodatek do zup i sałatek; nadaje się do marynowania w oliwie.

Wierzenia ludowe: chroni przed urokami, pomówieniami i złymi ludźmi.

Species of the garlic subfamily of the amaryllidaceae family; also called wild, forest or gypsy garlic; after waking up in winter, bears searched for and ate the leaves of the plant in order to strengthen themselves and gain power - hence the name.

RAMSLÖK, ALLIUM URSINUM L.

Health: fungicidal and bactericidal effect; lowers pressure, regulates the work of the stomach, supports the respiratory and immunity system.

Features: has a positive effect on strengthening the skin, hair, and nails.

Cuisine: an addition to soups and salads; suitable for pickling in olive oil.

Pflanzenart aus der Unterfamilie der Lauchgewächse und Familie der Amaryllidgewächse; wird auch als wilder Knoblauch, Waldknoblauch oder Hundsknoblauch bezeichnet; die Bezeichnung geht auf Bären zurück, die nach dem Erwachen aus dem Winterschlaf Bärlauchblätter suchten und fraßen, um sich zu stärken und Kraft zu schöpfen.

Gesundheit: pilz- und bakterientötend; blutdrucksenkend, reguliert den Magen, stärkt die Atemwege und das Immunsystem.

Gesundheit: stärkt Haut, Haar und Fingernägel.

Küche: Beigabe zu Suppen und Salaten; kann in Olivenöl mariniert werden.

Volksglauben: schützt gegen Flüche, Gerüchte und böse Menschen.

Ukryte znaczenie ziół

The hidden meaning of herbs / Die versteckte Bedeutung von Kräutern

MNISZEK LEKARSKI / COMMON DANDELION / LÖWENZAHN

(*Taraxacum officinale* F.H. Wigg.)

Bylina z rodzaju astrowatych; zwana też mleczem, dmuchawcem, papawą, lwim lub wilczym zębem.

Zdrowie: wspomaga pracę układów: trawiennego i moczowego, pomaga obniżyć poziom cukru we krwi, ma działanie przeciwzapalne i antyoksydacyjne.

Uroda: korzystnie wpływa na suchą i starzejącą się skórę.

Kuchnia: roślina miododajna; listki jako dodatek do sałatek i zup, prażone korzenie używane jako substytut kawy.

Wierzenia ludowe: wykopane w dzień św. Bartłomieja przed wschodem słońca siedem korzeni mniszka noszono w woreczku jako amulet chroniący przed urokami.

Perennial of the Asteraceae genus; also known as dandelion, bud, lion's or wolf's tooth.

Health: supports the work of the digestive and urinary systems, helps lower blood sugar levels, has anti-inflammatory and antioxidant effects.

Features: has a beneficial effect on dry and aging skin.

Cuisine: melliferous plant; leaves are used as an addition to salads and soups, roasted roots used as a substitute for coffee.

Folk beliefs: dug out on the feast of St. Bartholomew before sunrise, seven dandelion roots were worn in a bag as an amulet to protect against charms.

Staudenpflanze aus der Familie der Korbblütler; auch als Butterblume, Pusteblume oder Kuhblume bezeichnet.

Gesundheit: unterstützt Verdauungssystem und Harntrakt, trägt zur Senkung des Blutzuckers bei, wirkt entzündungshemmend und antioxidierend.

Schönheit: wirkt günstig auf trockene und alternde Haut.

Küche: Bienentrachtpflanze; die Blätter werden in Salaten und Suppen verspeist, die gerösteten Wurzeln werden zu Ersatzkaffee verarbeitet.

Volksglauben: sieben am Bartholomäustag vor Sonnenaufgang ausgegrabene Löwenzahnwurzeln wurden im Beutel als Amulett gegen Flüche getragen.

Parking

Zapewniamy darmowy prywatny parking aby nasi Goście czuli się w pełni komfortowo i bezpiecznie.

We provide free private parking to make our guests feel fully comfortable and safe.

Kostenfreie private Parkplätze inklusive – damit Sie sich rundum sicher und wohl fühlen.

Aneks kuchenny / Kitchenette / Küchenzeile

Dzięki naszym komfortowym domkom, przyrządzisz swoje ulubione potrawy w sposób higieniczny i bezpieczny.

Thanks to our comfortable cottages, you will be able to prepare your favourite dishes in a hygienic and safe way.

In unseren komfortablen Ferienhäusern bereiten Sie sich ihre Lieblingsgerichte hygienisch und sicher zu.

Sklep / Store / Lebensmittelgeschäft

W odległości ok. 350 m od domków, zlokalizowany jest niewielki sklep spożywczy.

There is a small grocery store approx. 350 m from the cottages.

Etwa 350 m von der Ferienanlage entfernt befindet sich ein kleines Lebensmittelgeschäft.

Galeria / Gallery / Fotogaleria

Aby zachęcić Cię do wypoczynku w naszych domkach, obejrzyj galerię zarówno wewnątrz jak i atrakcji w okolicy.

In order to encourage you to relax in our cottages, visit the gallery of both interiors and attractions in the area.

In unserer Galerie finden Sie Fotos von unseren Häusern und den Sehenswürdigkeiten in der näheren Umgebung.

Mapa / Map / Karte

Zobacz na mapie, w jak pięknej okolicy się znajdujemy, doskonała baza wypadowa.

See how beautiful the area is on the map, an excellent starting point.

Sehen Sie selbst, in welcher tollen Umgebung Sie Urlaub machen – ein hervorragender Ausgangspunkt für Ausflüge.

Całoroczne / All year round / Ganzjährig verfügbar

Nasze domki są całoroczne, zimą ogrzewane a latem klimatyzowane, wybierz porę roku i przybywaj.

Our cottages are suitable all year-round as they are heated in winter and air-conditioned in summer. Choose the season and come over.

Unsere Ferienhäuser sind ganzjährig verfügbar (Heizung und Klimaanlage) – entscheiden Sie sich für eine Jahreszeit und besuchen Sie uns.

ul. Pamięci Narodowej 24, 58-340 Kolce

+48 518 785 790

info@sovanova.pl